

ד. נספח המודיעין לפקודת "סלע"

בנספח המודיעין לפקודת "סלע" הפיקודית ניתן למצוא סימוכין לכך שהחפישה הקרעית של הפיקוד ראתה את צתחם לפיד כמובילה בעיקר לכיוון דרום. כן ניתן ללמוד מתוכה על חוסר שימת דגש מספיק על מהלכים אפשריים של האויב לאחר שיפרוץ את הקו הקדמי של כוחותינו.

על נושאים אלה ניתן ללמוד מן הסעיפים הבאים:

1) "צירי הפריצה העיקריים לאויב" (סעיף 2א')

כאן מוצגים ציר כודנא-חושניה ואיר נוא-רפיד כצירים המובילים לעמק הבטיחה. חפישה זו מסבירה את הערכות הפיקוד ביום א' לקראת בוקר מתוך הנחה שהמאמץ העיקרי הסורי פונה לכיוון עמק הבטיחה.

2) בסעיף "דרכי פעולה אפשריות לאויב" (סעיף 4, ב' ב')

כאן מוצגים אזורי החבקה הצפוניים של הסורים, לא מוצג כיוון השלב הבא של המתקפה ומסתפקים בביטויים סתמיים "פריצה לעומק" ו-"ניצול הצלחה". חפישה זו מסבירה, מדוע לא הושם דגש מספיק בניתוח המאמץ הסודי בגזרת רפיד. המאמץ העיקרי שפנה לכיוון נפח. (עם זאת יש להזכיר שבאחד מפרשמי דרכי הפעולה האפשריות מופיע חץ מכיוון רפיד אל נפח אם כי ללא סידור עוצמה.)
להלן נוסח סיכום המודיעין:

1" כללי

א. צבאות ערב בגזרת פקוד צפון כמידה ויופעלו במאמצים התקפיים, עשויים לכלול את הצבא הסודי, הצבא הירדני וחלק מהצבא העירקי (לשם כך צריך חיל המשלוח לתזור לירדן כאשר הצבא הלבנוני ישאר במערך הגנה ועשוי להחערב במחשפה מוגדלת רק לאחר הצלחה ברורה של צבאות ערב).

ג. כיעדים אפשריים להחקפה גיון לראות את: -

- (1) בגבול סוריה - רמח"ג או חלק ממנה כאזורי קוניסרה ורפיד.
- (2) בגבול ירדן - עמק בית שאן - חרוד במגמה להגיע דרכם לצפון הגרמ"ע ו/או עמק הירדן במגמה להשתלב במחקפה לכינוש רמח"ג דרך רמח פיק אל-על.
- (3) בגבול לבנון - יש ישובים בגבול כמו מסולה, חניתה, זרעית.

2. גורח סוריה

א. קרקע (עיון חיקי שטח).

- (1) כללי - רמח"ג מתוחמת בצפון ע"י החרמון, בדרום אפיק הירמון, במערב הירדן ובמזרח הרוקאד ויובליו, הקרקע בעיקרה בזלתית מישראלית ובחלקה הגדול עכירה לשריון, החילים הגבוהים הפזורים בשטח מהווים את עיקר השטחים השולטים במזרח הרמה כאשר החבור בין פתחת הנחלים מערכה מהווה את עיקר השטחים עליהם ניתן לבסס הגנה בעומק.
- (2) צירי פריצה עיקריים לאויב: -
 - (א) ציר ח'דה-מסעדה-בניאס.
 - (ב) ציר חאן ארנבה-קוניסרה-גשר בנוח יעקב (כולל הציר מרוחנינה לפתחת קוניסרה).
 - (ג) ציר חאן ארנבה-ווסט-כפר סאלד (כולל ציר ג'ובתא אל חשב-בוקעתה-אל-רום).
 - (ד) ציר כודנה-חושניה לעמק הבטיחה.
 - (ה) ציר נוא-רפיד-פיק/עמק הבטיחה (כולל ציר הנפט והדרך הרומית).
- (3) בנוסף לצירי הפריצה הקיימים ובכדי להתגבר על כפיית חציית אגן הרוקאד והעלן. המעברים חלקם מרופנים בגשרים איריים וחלקם רק תוראים. אל כל מעבר או תוראי מובילה דרך עפר מאזור מרחב התמרון ומערכה עד לקרבת הגבול. המעברים המוכשרים מגזרת כודנה ודרומה עד קניוני הרוקאד והעלן מוחאמים לחצייה במקביל של כ-2 חט' שריון לפי הפירוש של חט' כוזרת רפיד-עין-זכר וחט' כוזרת כודנה.
- (4) כגזרת קו הגבול ובמרחק של כ-5 ק"מ ממנו נחפרו עמדות לסוללות א"מ כינוני על סנת להשיג סרוח מירבי לביצוע מחקפה סורית לשטחנו. להגנה על סוללות התח"מ הכינוני נחפרו עמדות סנקים המשתלבות במסגרת מערך הסנקים של כל הגזרה.

(5) דרכי רוחב עיקריות (בשנתנו) :-

- (א) דרך המערכת.
 - (ב) כביש רפיד-קוניסדה-מסעדה.
 - (ג) ציר הנפט וכביש נפת-ווסט-מסעדה.
 - (ד) הדרך החדשה (דרב-אל-חנזיר).
- (6) גזרת דסה"ג מתחלקת לשלוש "רצועות" משנה כדלקמן: -

(א) הרצועה המזרחית - הכוללת את שטחי הפריצה העכורים ואח התילים השולטים עליהם לאורך קו הגבול: -

(1) בשנתנו

- (א) פתחת רפיד רוחבה כ-6 ק"מ שלושה צירים מתקזים אליה, ציר נוא-רפיד, ציר הנפט וציר ג'סס - כודנא, אזור הפתחה נשלט ע"י תל-זוהר (פרס) ותילים הקשנים עליהם כנויים מוצבי כ"ש.
- (ב) פתחת קוניסדה רוחבה כ-8 ק"מ בין תל שיחה לצורמין "מנקזת" את ציר דמשק-קוניסדה ואת אפשרויות הפריצה מכיוון אומנה-ג'ובחא אל חשב ומכיוון אום כסנה-צמדניה. תילי אבו-ג'דה, ערם, מחפיי, ושיחא הינם השטחים העיקריים השולטים על הפתחה.
- (ג) רכס תל-עכשה תל עסניה - רכס גבעות רצועות מצפון לדרום לאורך כ-6-7 ק"מ המהוות אזור חייץ בין שתי הפתחות, שולטות גם על ציר הפריצה מסני מכיוון נכע-א זור-וולחניה.
- (ד) הגבעות הצפוניות בין בוקעתא למג'דל-שמס, אזור גבעי שבו תילים השולטים על צירי פריצה מסניים מכיוון צומת חדר-סחיסה ומכיוון ג'בתא אל-חשב-בוקעתא.

(2) בשנת הסורי -

- (א) החלק המרכזי והדרומי - כולל את הרוקאד ויובליו המהווים מכשול חלקי לתנועה מזרחה ואת התילים שבשטחם המהווים חלק מהשטחים השולטים על אפשרויות הפריצה מזרחה.
- (ב) החלק הצפוני - קצה הלג'ה הקטנה והמשכן של הגבעות הצפוניות שבשנתנו עליהן חזור מערך הביצורים הקדמי הסורי.

ב) הרצועה המרכזית - בעיקרה השטח המישורי/רמתי של הגולן (בשטחני) המהרה "עומק" של 10-15 ק"מ לתנועה/פריצה בכוון מזרח מערב. ניתן להלקח ל-3 תאי שטח כדלקמן:

(1) גזרה דרומית - כוללת את הציר העיקרי מרפיד לכנרת העובר בעיקרו במישורים עבירים. "צוואר הבקבוק" באזור אל-על, נחל בולן, מהורה שטח מתאים לייצוב מערך עומק בגזרה זו. ציר נוסף בגזרה זו דרך עפר העוברת במורעת-קונטרה ויורדת מערבה לעמק הבטיחה, השטח ממערב למורעת-קונטרה מתאים לייצוב "מערך עומק" על ציר זה.

(2) גזרה מרכזית - כוללת את הציר העיקרי קונטרה-גשר בנות יעקב ואת הצירים המשניים חושנייה, עמק הבטיחה ומנצורה-רוסט-נוטרה. קו התילים במזרח הגזרה דלוח, אכו חנויר, ינסף, רמחניה טלעא מהווים שטחים שולטים בגזרה זו שעיקרה פתוחה יותר מהדרומית.

(3) הרצועה המערבית - כוללת את המעלה התלול ל-רמתי"ג כחלק המרכזי והצפוני לאורך 3-6 ק"מ מחלול, כחלק הדרומי קניוני ואדינות לאורך 7-9 ק"מ. רצועה זו בעיקרה שטח בלתי עביר להוציא צירים קיימים, כיוון כללי של הוואדיות מזרח-מערב. בצפון התלולים קצרים יותר ואפשרויות חירידה רבות יותר.

(7) תפלה הנ"ס שלנו מהווה "בעיה" עבור הסורים שהחלו השנה לאמן את צבאם בטכניקה של החגברות על "בעיה" זו.

ב. א ו י ב

1) הסד"כ הסודי הנוכחי שחינו בתהליך התעצמות מאז מלחמת ששת הימים כולל כיום: -

א) 2 דיביזיות שריון (ככל דיב' 2 חטיבות משוריניות וחט' מסוכנת).

ב) 3 דיביזיות חי"ר, לכל אחת חט' סנקים ולשהיים מהן חט' מסוכנת.

ג) חט' סנקים עצמאית.

ד) חט' חי"ר עצמאית.

ה) חט' מסוכנת עצמאית (במרחב העירפי).

ו) חט' הכוחות המיוחדים (5 גדודי קומנדו וגדוד צנחנים אחד).

ז) כח רפעת אסד, כ-100 סנקים.

ח) 1 חט' צ"פ.

ט) סה"כ בצבא הסורי כ-1500 סנקים המתחלקים לפי הפירוט הבא:

(1) סד"כ לוחם בקו ראש, שכולל את שלושת דיביזיות החי"ר, 2 דיביזיות המשוריינות ו-2 החטיבות העוצמאיות, 88, 90 - חי"ר, כ-1177 טנקים.

(2) כסיוע לקו הראשון 130 טנקים הכוללים טנקי חזית, טנקים עורפים שצפלטו ונמצאים בקהסיף.

(3) סד"כ לוחם בקו שני כולל כח רפעת אסד, חס' 62, 47 וביה"ס לשריון סה"כ 300 טנקים.

(י) בצבא הסורי היום כ-1140 קני ארטילריה, סקנדים, שריונים המתחלקים ליהיזות כשחופעה יוצאת דופן היא הכנסת מרגמות 120 מ"מ למסגרת גודי החי"ר/חמ"ש ומרגמות 160 מ"מ למסגרת השייבה החי"ר והחמ"ש, תופעה זו מסיפה עוצמת אש לחטיבות החי"ר/חמ"ש.

(יא) ח"א הסורי כולל 15 טייסות קרב המצוה מתוכן 6 טייסות מיג 17, 7 טייסות מיג 21, טייסות סוחזי 7, סה"כ כ-3000 מטוסים.

3. היערכות

א. עיקר פריסת מערך החרות הסורי מושתת על שתי רצועות/מרחבי הגנה: הראשונה/קדמית, שני"ה/עורפית, כאשר ברצועה הראשונה ערוכות 3 דיביזיות החי"ר, השריון שלהן - סה"כ כ-800 טנקים, וברצועה השניה ערוכות שתי דיביזיות השריון סה"כ כ-450 טנקים.

ב. כניסה למערך העיקרי הנ"ל נמצאים הכוחות הבאים:

(1) חס' טנקים עצמאית במערך בלימה כלפי גבול ירדן באזור דרעא (כרופה מבצעים לדיביזיה 5).

(2) חס' חי"ר עצמאית במערך בלימה כלפי גבול לבנון באזור דימס.

(3) כח/חס' רפעת אסד כ-100 טנקים בדמשק שנועד להגן על המשטר.

(4) חס' פמוכנה עצמאית באזור חומץ לאבטחת העורף מהאוויר וממים.

ג. פריסת הסד"כ הסורי במחנה הקבע שלו מאפשרת לסודים לשמור רמת כוונות גבוהה, במיוחד במרחב הקדמי כך שמעבר מהערוכות רגילה/רגועה למערך חרום זלא יכולה להתבצע להערכתנו בתוך יממה אחת ויתכן שתידרש יממה נוספת להשלמת תפיסת הרצועה השניה ע"י דיב" 3 וחגבור ארט' לרצועה הראשונה.

4. דרכי פעולה לאויב

א. הנחות יסוד

(1) שיתוף פעולה בינן הסודים למצרים וללובים המחבט בפדרציה אינו בעל משמעות צבאית אפקטיבית בגזרה זו ואיננו רואים תגבור בכוחות משמעותיים התקפיים.

- (2) מאחר וכל המערך הסודי הוא סדיר לא תורשנה הכנות מדוביות למעבר ממערך חרום הגנתי להתקפה.
- (3) דיב' שריון 3 הנמצאת בסד"כ פעיל איננה מבצעת עדיין ואין לראותה בסד"כ המוקף ומכיון שחישאר להגן על המרחב העורפי (למרות התרגיל הדיב' זיוני שערכה באוק' 72).
- (4) מעבר למתקפה יעשה ככל סקרה מחוץ מערך חרום הגנתי מלא כאשר להערכתנו מצב הגיעה עד ריכוז הכח למתקפה העבורנה לפחות 3-4 יממות (כולל כניסה למערך חרום).
- (5) סד"כ מירבי לתקיפה בשני דרגים (לפי הדוקטרינה): -
 - (א) בדרג ראשון - 3-2 דיב' החי"ר כ-650 סנקים.
 - (ב) בדרג שני - דיב' שריון אחת ויחכך גם חס' הסנקים העצמאית, 320-230 סנקים.

ב. דרך א'

- (1) עיקר הסד"כ במערך הגנתי ממנו מתבצעים מחשפים ע"י שריון בעוצמה עד גודלית לכינוש מוצבי הכט"ש.
- (2) כח משימה בעוצמה של דיב' שריון מבצע מחסף נרחב בגזרה קונויטחאן רפיד.
- (3) כאשר: -

(א) דיב' החי"ר מגינח בגזרותיהן ומבצעות מחשפים ע"י סנקים בצירים:

104 -	זומת חיר	(1)
105 -	ג' רכחא	(2)
107 -	חן-ארנבה	(3)
109 -	רוחנית	(4)
111 -	כודנא	(5)
114 -		(6)
116 -	הנפט/רומי	(7)

- (ב) דיב' שריון 1 מבצעת מחסף נרחב בגזרה קונשרה או רפיד.
- (ג) דיב' שריון 3 ובה TOX וקומנדו מגינים בגזרותיהם.

ג. דרך ב'

- (1) כיבוש רמח"ג ע"י עיקר סד"כ החי"ר והחזקת עיקר השריון כעבודה לניצול הכטחה או במקרה של כשלון ההתקפה להגנה על דמשק.
- (2) כאשר: -
 - (א) דיב' חי"ר תוקפת בפתח קונשרה בדרג ראשון על חס' החי"ר ובדרג שני 2 חס' שריון ועוד חס' סנקים של דיב' 9.
 - (ב) דיב' חי"ר 5 תופסת בפתח רפיד בדרג ראשון 2 חס' החי"ר ובדרג שני 3 חס' שריון.
 - (ג) שתי דיב' השריון במרחבי בכוונות לניצול הצלחה או הגנה על דמשק ממערכיהן.

ד. דרך ג'

(1) כיבוש רמה"ג ע"י עיקר הסד"כ הסודי בשנה דוגלים כאשר...

(א) בדרג הראשון - תוקפות דיכ' החי"ר להבקעה מוצגת הכט"ש וכבוש קו התילים.

(ב) בדרג השני - תוקפת דיכ' שריון 1 כגזרה שיש הצלחה לפריצה לעומק והשלמה כבוש רמה"ג.

ה. בכל דרך

(1) הפעלת מערך ארט' של כ-80 סול' בסיוע להבקעה.

(2) השארית מה אסד והקונצ'ה בעתידת המשט' במרחבי דמשק.

(3) הפעלה פח"ע נרחבת בערב הבקעה. "

בסוף ספטמבר הגיעה לאמ"ן שירת ידיעות שבהן פורטה שוב

התכנית הסודית לכיבוש רמת הגולן (מוצג 13 נמוצג 98, מסמך

33) בפניעה אלו אושרה מחדש התכנית הסודית בעיקרה כפי

שהוצגה במסמך אמ"ן מאפריל 73 (וראה הדו"ח החלקי הנדוסף, סעיף

(56)

בעקבות ידיעות אלו פורסמה ע"י אמ"ן ב-2 באוקטובר "סקירה

מודיעין מיוחדת מס' 104/73". הסקירה אינה כוללת את כל הידיעות

על התכנית הסודית כפי שנמסרו במקורות. לעומת זאת כוללת הסקירה

דיון מפורט בשאלה האם התכנית סבירה.

אם הכללת פרטי התכנית הסודית נובעת מגישה מסוימת, הכלל

הראשוני במסירת אינפורמציה הוא מסירת העובדות ורק לאחר מכן

הערכת סבירותה.

לא נמסרו בדו"ח פרטי התכנית הסודית, יחנך שאותם קצינים

שלא קראו את התכנית באפריל 73, היו עומדים עליה באוקטובר 73,

ואלה שקראו היו מקבלים חיזוק לכך שזוהי התכנית הסודית למלחמה.